

Példa

Tanítás 2015. február 8-án, Gazdagréten

Drága Testvérek!

A mai napon arról fogok beszélni, mennyire fontos a példa, a példabeszéd az ember, a tanítvány számára ahhoz, hogy megértse Jézus tanítását. De nemcsak a szóbeli példa, hanem Jézus életpéldája is meghatározó kell, hogy legyen a számunkra abban, hogyan tegyük a földi feladatunkat.

Jézus tanulásának fontossága

Egy kínai mondás szerint: ha van mit enni, ezernyi gond és baj van; ha nincs mit enni, akkor csak egy. Mennyire igaz ez az erkölcs területére! Máris mutattunk egy esetet arra, hogyan tudja a tanítvány a világ szavai mögött Istent felfedezni. Hiszen amíg meg nem tért valaki, amíg el nem fogadta Jézust urának és megszabadítójának, addig lényegében csak ezt az egy imáját tudja Isten teljesíteni, mert ő csak az erkölcs területén illetékes. Utána viszont elindulhat a fejlődés útján, amely út azonos Jézussal. Nagyon jól ír erről a Hang:

Nincs meg nem hallgatott imádság! Aki bűnben él, az csak egyet kérhet azzal a bizonyossággal, hogy meghallgatásra talál: azt, hogy megtérjen. Akiben Isten él, az bármit kérhet, meghallgatásra talál! Akiben Isten él, annak számára a bármi természetesen csak olyan lehet, ami szinkronban van az örök szeretettel! (1380/3)

Addig csak tápszer nélküli ételeket fogyaszt az ember, akármilyen szellemi tartalommal is töltekezik, mert erre valóban igaz, hogy az vagy, amit megeszel: aki Jézussal táplálkozik, abban a Mennysorság tud élni.

Jézus példabeszédei

Nemrégiben újra elővettem az Evangéliumot és elolvastam Jézus példabeszédei közül azokat, amelyek a Máté 13. fejezetében találhatók. És csodálatos módon több új tanításra, új igazságra láttam rá! Már önmagában az, hogy valaki Isten Országáról, Isten Királyságáról beszél, hallatlan volt Jézus idejében. Addig csak Isten törvényéről tudtak, példabeszédeket pedig csak elvéve találunk az Ószövetségben. Ott is leginkább a prófétáknál (hogy melyik nép hogyan pusztul el) és a zoltárok könyvében, de azok nem Istenről, hanem valamilyen elközelgő eseményről tudósítanak. De nézzük Jézus példabeszédeit!

Először is itt a **magvető** esete: a magvető az útszélre, a köves talajra, a tövises közé és a jó földbe veti a magot. Az útszéleit megeszik a madarak, a köves talajon kikel, majd hamar elszárad, a tövises között később hal el a mag, míg a jó földben sokszoros termést hoz. Azt már korábban megállapítottuk, hogy a négyféle talaj az ember négyféle állapotát tükrözi (igazából már Jézus elmondta): van, aki nem érdeklődik Jézus iránt és a démon elragadja belőle az Igét, mások csak szalmalángszerűen lelkesednek, megint másoknál a gondok nyomják el a tanítást, ismét mások pedig termést hoznak. Amint láthatjuk, csak a negyedik csoport tölti be feladatát, ezek Jézus tanítványai. Arra törekedjünk, hogy mi is ezek közé tartozunk! Ezt elérni bizony napi feladat.

Azt szeretném most hangsúlyozni, hogy korábban többször is megállapítottuk, hogy a Földön nincsen átjárás a talajok között. Akkor mégis hogyan fejlődik az ember? Erre azt mondtuk, hogy odaát tér meg. Mostanra jutottam el odáig, hogy megértsem ezt a példabeszéd keretein belül! Hát úgy lehet valaki útszélből köves talaj, abból tövises, abból meg jó, ha a magvető jön és kitisztítja! Bizony így van ez! Csak nem a búza növekedésének idejében, hanem az aratás után. Feltöri az út helyét. Elhordja a köveket (ha az utat a rómaiak építették, akkor elhordja a köveket és feltöri az út helyét). A gazokat kiszántja és a földet megrágyázza. Ehhez hasonlót én is láttam, mikor Horvátország egyik szigetén nyaraltunk a családdal. A földművesek kiszedték a mészköveket a földből és a földterületek határára rakták, így falak választották el egymástól a telkeket. Gondoljuk, hogy Izraelben ez másképp történt? Még aki hegyoldalnak éli meg magát, az is lehet Jézus tanítványa, mert a hegyen lépcsőket kell kialakítani a földműveléshez. Egyik rokonomnak ilyen kertje van és almafákat ültetett rá. Szóval, nagy örömmre, megértettem az átalakulás lényegét: nem én alakítom magamat, hanem hagyom, hogy Jézus alakítson át. És ő meg is teszi ezt, annyi idő alatt, amennyi ehhez szükséges. Egy élet vagy száz, mi ez az örökkévalósághoz képest?

A magvető viselkedése önmagában is meglepő: milyen bőkezűen szórja a magokat! Már a sumérok kitaláltak egy módszert arra, hogy minél kevesebb mag menjen veszendőbe: az eke fölé tettek egy tölcsért, amit egy csövön vezettek a föld közelébe. A magot beleszórták a tölcsérbe, így az rögtön a barázdába hullott. Tették ezt még Ábrahám fellépése előtt! Nem tudom, a zsidók ismerték-e ezt a találmányt, mindenesetre az a lényeg, hogy a példa ebben is pontos: Isten mindenkire árasztja Önmagát.

A **konkolyról** szóló példázat a földi életet mutatja be: ahol Isten teret ad az embernek, hogy betöltse feladatát, vagyis bő termést hozzon Isten ajándékaiból, oda az ördögatyja is leküldi fiait, hogy ők is teremjenek. Ezt a két fajtát nem kell a földön szétválasztani, hanem, mikor testben meghalnak, oda kerülnek, ahová valók. Ugyanez lesz a világkorszak bevezetésénél is.

Most csütörtökön volt szó arról, hogy Jézus nem adta ki Júdást a többi tanítványának, mikor a vacsorája elején megjegyezte, hogy az áruló köztük van. Csak annyit mondott: jaj annak az embernek! Íme, viszontlátjuk Jézus szavait a tetteiben. Ez mutatja, hogy ő hiteles.

A **mustármagról** szóló példázat lényege, hogy a legkisebb magból lesz a legnagyobb fa. Jézus azt mondja máshol, hogy aki a földön kicsinek számít, azt a Mennyben nagynak fogják mondani, mert a szolgálatban nagy:

És valaki, aki közületek első akar lenni, legyen a rabszolgátok. (Mt 20,27)

Sajnos nem tudom, Jézus milyen mustárfajtáról beszél. A mustár Magyarországon is megterem, mi világszinten nagy mustártermelők vagyunk. Ez a mustár egy lágyszárú, sárga virágú növény, ami ugyan nem nagy, de szinte mindenhol ott van, mert elvadult (és nemcsak a magja, de a levele is nagyon finom). Ez a jelenség éppúgy alkalmas Jézus tanításának bemutatására: végső soron mindenben ott lesz, mert mi mindenhová elvisszük!

Jézus **a szántóföldbe rejtett kincshez** is hasonlítja Isten Országát, ami megér annyit, hogy aki megtalálja, mindenét eladja azért a földért. Evvel már a tanítványról is mondott egy fontos állítást, méghozzá azt, hogy nem ravasz módon éjszaka megy oda, hogy kiássa a kincset és ellopja, hanem

mindenét odaadja azért, ami számára a legértékesebb a világon. Ez a rövid példa egy annál fontosabb erényt, az önátadást, a ráhagyatkozást tárja elénk!

A **kereskedő** példája nagyon hasonló az előzőhöz: eladta mindenét egy gyöngyért, amit a legszebbnek tartott és megvette azt. A történetet inkább a másik feléről világítom meg: volt olyan ember, aki nem találta olyan szépnek azt a gyöngyöt, vagy rászorult, hogy eladja. Sajnos mi is megtapasztaljuk, hogy sokan elmennek Jézus mellett – de nem végleg!

A **vonóháló** példája az Isten Országát mutatja be: a háló mindent összefog, amiből kiválogatják a jókat és edényekbe helyezik, a hitványakat meg visszadobják. Na, ez szöveget ütött a fejemben. Úgy gondolom, hogy az ókorban nem voltak abban a helyzetben a halászok, hogy nagyon válogassanak: mindent megettek! A szép, nagy halakat jó pénzért eladták, a kicsikből pedig sózással halszószt készítettek. Ezt latinul garumnak hívják. Ma is lehet halszószt kapni, igaz, Vietnámból származik, de ettől még nagyon finom. Én szeretem. Olyan íze van, mint a tömény, sós erőlevesnek. Tehát úgy látom, hogy aki hallotta ezt a példát, annak szöveget ütött a fejében ez a válogatás. Az Isten Országáé valóban ilyen: az jut oda, aki oda való, aki mindent megtesz azért, hogy az Istennel foglalkozzék!

A példabeszédek értelme

Még sok példát végignézhetnénk, azonban úgy gondolom, ennyi is elég ahhoz, hogy érzékeltessem: Jézus tanításának központi eszköze a képek, példázatok alkalmazása.

Ezeket könnyű megjegyezni, rövidek, tömörek és mély tartalommal bírnak. Inkább arra szeretnék kitérni, ami még Máté 13. fejezetéből maradt: a tanítványok megkérdézik Jézust a példabeszédek értelméről. Erre ő egy olyan választ ad, hogy a tanítványoknak megadatott megismerni Isten Országát, a többieknek nem, azután pedig egy idézetet olvashatunk Ézsaiás könyvéből, hogy nézvének nézzenek, de ne lássanak, nehogy megtérjenek. Ez utóbbit itt alkalmazni úgy badarság, ahogy van! Az első állítás meg nem az eredeti kérdést válaszolja meg. Még átlagembernek sem jó az, aki direkt azért mond valamit egy másik embernek, nehogy véletlenül az megértse! Úgy gondolom, hogy ezt már az evangélista vagy a másolók írták bele a szövegbe, mert ez utólagos értelmezés, amikor már eltávolodott a zsidóság és a születő kereszténység.

Sokkal inkább azt látom a példabeszédek értelmének, amit sok példa után odabiggyeszt Jézus: akinek füle van a hallásra, hallja meg! Ezzel indul el valakiben a gondolkodás átalakítása: ugyan miért mesélne valaki egy átlagos kereskedőről, egy átlagos földművesről, stb.? Ezek a szereplők mind olyasmit tesznek, amit az emberek nem! És akiben már ott lapul az Isten iránti érdeklődés, szeretet, az odamegy Jézushoz és kérdez tőle. Vagy ketten-hárman összejönnek Jézus nevében és megfejtik a példázatokot. A tanítványok így is tettek. Az evangéliumban pedig, mint egy jó tankönyvben, az egyszerűbb példák ki vannak dolgozva, ott a magyarázat, a többi pedig házi feladat. Aki valóban Jézus tanítványa, megoldja ezeket a feladatokat, megérti őket és maga is ki tud találni hasonlókat. A tartalmat nem ő adja, a keretet viszont igen.

Jézus vacsorája

Jézus nemcsak a szavaival, hanem a tetteivel is példát állít elénk. A csodáinak az a lényege, hogy az ő tanítása által juthatunk el az életre, az örök életre, ami azonos Vele. Ehhez először egy látványos tettet hajt végre: megszorítja a kenyereket, amiket az őt hallgató emberek közül valaki hozott.

Azután megismétli ezt a tettét. Ahol először letelepedtek, sok fű nőtt, így valószínűleg víz is folyt arrafelé, amit nem kellett megszorítani. Lehet, hogy másodjára már ezt is megtette. Az viszont biztos, hogy első csodájával a vizet borrá változtatta Kánában. A kenyérszaporítás után pedig elkezdett tanítani arról, hogy nem a földi eledellel tud az ember biztonságban, jólétben élni, mert ez semmi, hanem azzal a szellemi táplálékkal, amit Jézus hozott el nekünk! Ezt részletesen ki is fejtette nekik: Ő a szellemi kenyér, akivel az örök életre táplálkozni lehet. Más nincsen. Ezt az életet is tőle lehet átvenni, az Ő befogadásával. Az életet a zsidók számára a vér jelentette, ezért mondta, hogy aki nem issza az ő vérét, abban nem lesz élet. Ezt a tanítást vízzel is elmondta, egyszer a samáriai asszonynak, másik alkalommal a templomépületben (aki bennem hisz, abban élő vizek forrásai fakadnak).

Ezt a tanítást ismételte meg az utolsó vacsoraként ismert eseményen. Mint a jó tanár, aki tudja, hogy több módon is elmondva ugyanazt jobban megragad a tanulók fejében, így ő a legalapvetőbb ösztönnel, a földi életösztönnel és a táplálkozással kötötte össze a tanítást. Ahogyan a kenyér táplálja a testünket a földi életre, úgy táplálják az Ő Igéi a lelkünket az örök életre. Ahogyan a bor előhossa az emberben a jókedvet és a vért is táplálja, úgy az ő vére lesz bennünk az élet. (Meggjegyzem, hogy ennek az alapja, hogy a vérszegényeknek mondják, hogy igyanak vörösbort, mert segíti a vérképzést. Ezt az ókorban is tudták.) Ezt fejleszti tovább, emeli fel az Angyal: a bor a mámor szimbóluma, ahogyan belemámorosodunk a valóság gyönyörűségébe, ami nem más, mint Isten!

Ahogyan a kenyér a földi táplálék, úgy Jézus tanítása az örök élet eledele. Ahogyan a bor a földi ital, ami az életet biztosítja, úgy lesz Jézus befogadásával örök életünk. Ez utóbbi azt jelenti, hogy itt szó sincsen semmiféle áldozati bárányról meg annak a véréről! Jézus teste és vére az Ige és az örök élet, amelyeket ha befogadok, Jézus a testvérenek tud nevezni. Így lesz életem önmagamban!

Isten meglátása mindenben

Úgy látom, hogy a feladatunk: Istent meglátni mindenben. Így tudunk minden körülmények között tanúságot tenni Jézusról. Ahogyan a mécstartóra helyezett mécses is megvilágítja a szobát, úgy kell nekünk is Jézust sugározni a világba. Ahogyan a mécses lángja elégeti a viaszt, úgy kell nekünk is Jézust állapotszerűen tanulnunk, hogy mindig készek legyünk adni őt. Ahogyan mi vagyunk a föld sója, amely megsózta az ételeket, ezt a sótartalmat Jézus tanulásával kell fenntartanunk. Ha így teszünk, igaz lesz ránk, amit az Angyal mond az Isten és ember szeretetéről:

HA ŐT SZERETED, MINDENT SZERETSZ.

HA NEM SZERETSZ ELÉGÉ,

ŐT NEM SZERETED ELÉGÉ,

MERT MINDEN AZ Ő MŰVE.

Szeresd ŐT a tökéletességben.

Csodáld ŐT a tökéletlenben, mert minden az Ő tükre!

Nem lesz nehéz ŐT szeretni.

Mindenek felett imádom ŐT, ezért szeretlek titeket. (21. beszélgetés Lilivel)

Amen

Biró László